

ils'rt'd'm'z, k²g²n'l'g'g k²g²ns'r²td'm'z, tizl'g'iğ sök²rt'm'z,
 IID 16 (II,25) sök²rt'm'z,
 b²şl'g'g y²künd²rt'm'z. türğ'iş k²g²n türk'm'z
 b²şl'g'g y²künd²rt'm'z. türğ'iş k²g²n türk[im] bud²n'm ²rti.
 ID 19 (I,32) üçün biz'ne y²n'l²k²n < > üçün
 bilm²d²kin üç²n biz'ne y²n'ld²kin y²z'nd²kin üç²n
 k²g²n'ı ölti, buyr²k'ı b²ğl'eri y²me ölti, on ²k bud²n ²mğ²k
 k²g²n'ı ölti, buyr²k'ı b²ğl'eri y²me ölti, on ²k bud²n ²mğ²k
 körti. ²çüm'z ²pam'z tutm'ş yir sub id'siz bolm²zun tiy'in,
 körti. ²ç s'iz k²lm²zun . . .
 ID 20 ²z bud²n'g it'p y²r²[t'p] (I,33) b²rs b²ğ
 IID 17 (II,16)
 ²rti, k²g²n ²t bunda biz birt'm'z, sin'l'im koñç²yug birt'm'z.
 ²rti, k²g²n ²t'g bunda biz birt'm'z, sin'l'im ko[ñç²]y'g birt'm'z.
 özi y²n'ld'ı. k²g²n'ı ölti, bud²n'ı kün kul boldı. köğ²m²a
 özi y²z'nd'ı, k²g²n'ı ölti, bud²n'ı kün kul boldı. köğ²m²a
 yir sub id'siz k²lm²zun tiy'in, ²z kırk'z bud²n'g
 yir sub id'siz k²lm²zun tiy'in, ²z kırk'z bud²n'g i[t'p]
 ID 21 y²r²t (I,34) y²na birt'm'z. iğ²rü k²d'r²k²n
 y²r²t'p k²lt'm'z sün²şd'm'z k²d'r²k²n
 yış'g ²şa bud²n'g ²nça kondurt'm'z, ²nça itd'm'z, kur'g²ru
 y b . . . g ²nça
 k²nü t²rm²nka t²ği türk bud²n'g ²nça kond²rt'm'z, ²nça
 IID 18 (II,27) k²nü t²rm²nka t²ği türk bud²n'g ²nça kond²rt'm'z, ²nça
 itd'm'z. ol ödke kul kull'g bolm'ş ²rti
 itd'm'z. ol ödke kul kull'g kün künl'g bolm'ş ²rti, inisi
 ID 22 (I,35) ²nça k²zg²nm²
 ²çisin bilm²z ²ti, oğl'ı ²k²n'ın bilm²z ²rti ²nça k²zg²nm²
 itm'ş il'm'z törüm'z ²rti. türk og²z b²ğl'eri bud²n ²şid²n
 ²nça itm'ş il'm d²n ²şid²n

çöktürdük, başlılara baş eğdirdik. Türgiş (19) hakani türk
 ID 19 lerimden, kavmimden idi. Bilmediği (ID 19) için bize karşı ya
 nıldığı <kabahat ettiği> için hakani öldü. Buyruğu, beyleri yice

:İC'Y'N'K:İ'P'K'Y'Ö'N'K'Y:Y'Y'J'F'J:İ'P'K'Y'Ö'N'K:İ'P'K'Y'Ö'N'K
 :İ'P'K'Y'Ö'N'K:İ'P'K'Y'Ö'N'K:İ'P'K'Y'Ö'N'K:İ'P'K'Y'Ö'N'K
 ID 19
 :İ'P'K'Y'Ö'N'K:İ'P'K'Y'Ö'N'K:İ'P'K'Y'Ö'N'K:İ'P'K'Y'Ö'N'K
 :İ'P'K'Y'Ö'N'K:İ'P'K'Y'Ö'N'K:İ'P'K'Y'Ö'N'K:İ'P'K'Y'Ö'N'K
 ID 20
 :İ'P'K'Y'Ö'N'K:İ'P'K'Y'Ö'N'K:İ'P'K'Y'Ö'N'K:İ'P'K'Y'Ö'N'K
 :İ'P'K'Y'Ö'N'K:İ'P'K'Y'Ö'N'K:İ'P'K'Y'Ö'N'K:İ'P'K'Y'Ö'N'K
 ID 21
 :İ'P'K'Y'Ö'N'K:İ'P'K'Y'Ö'N'K:İ'P'K'Y'Ö'N'K:İ'P'K'Y'Ö'N'K
 :İ'P'K'Y'Ö'N'K:İ'P'K'Y'Ö'N'K:İ'P'K'Y'Ö'N'K:İ'P'K'Y'Ö'N'K
 ID 22
 :İ'P'K'Y'Ö'N'K:İ'P'K'Y'Ö'N'K:İ'P'K'Y'Ö'N'K:İ'P'K'Y'Ö'N'K

öldü. On Ok kavmi zahmet çekti. Ecdadımızın hüküm sürdüğü yer,
 şar sahibsiz olmasın diye Az kavmi tanzim ve teşkil edip....(ID 20) ID 20
 Bars bey idi. Hakan adını burada biz verdik. Küçük kız kardeşimi
 prenses (20) olarak verdik. [Fakat] kendisi yanıldı. < kabahat
 etti > Hakani öldü. Kavmi cariyeye ve kul oldu. Gökmen yeri, suyu
 sapsiz kalmasın diye Az Kırgız [= Az ve Kırgız] kavmini tan-
 zım ve teşkil edip geldik. Harp ettik. [Ülkesini] (ID 21) geri verdik. ID 21
 leri [şarka] Kadirkan ormanını aşan kavimleri böylece kondur-
 duk. Böylece tanzim ettik. Geri [garpte] Kengü Tarmana kadar
 Türk milletini böylece kondurduk. Böylece tanzim ettik. O zaman
 da [nerkes] kul kullu, <cariyeler de cariyeli> olmuş idi. Küçük
 kardeş büyük kardeşini bilmez idi. Oğlu babasını bilmez idi. (ID 22) ID 22
 Böyle kazanılmış, tanzim edilmiş ülkemiz, türemiz [var] idi. Ey

- ID 35 ölüz] (I,48) yaşına kırk'z t'pa sül'dim'z. sünüg' b'lt'mı k'riğ sök'p'n kög'm'n yış'g toga yorıp kırk'z bud'n'g uda b'sd'im'z. k'g'n'n birle sona yış'da sün'şd'im'z. kül tig'n b'yrkun['n'k
- ID 36 'dg'r]r[ig] (I,49) bin'p opl'yu t'g'di. bir 'riğ 'kun urti. 'ki 'riğ ud'şru s'ng'di. ol t'g'd'kde b'yrkun'n 'k 'dg'r'ig ud'k'n siyu urti. kırk'z k'g'n'n öl'rt'im'z, ilin 'l't'im'z. ol y'ka
- ID 37 tü [rğ'ş t'pa 'ltun yış'g] (I,50) toga 'rtiğ üg'z'ğ k'eçe yord'im'z. türğ'ş bud'n'g uda b'sd'im'z. türğ'ş k'g'n süsi bolçuda otça borça k'lti. sün'şd'im'z. kül tig'n b'şgu boz 't bin'p t'g'di. b'şgu
- ID 38 boz k' . . . (I,57) tutzt. 'kisin özi ldzdi?. 'nda y'na kirp türğ'ş k'g'n buyr'k'ı 'z tut'kug 'liğ'n tutdi. k'g'n'n 'nda öl'rt'im'z. ilin 'l't'im'z. k'ra türğ'ş bud'n kop iç'kdi. ol bud'n'g t'br'da
- ID 39 ko (I,52) sugd'ak bud'n it'e'yn tiy'n, yinçü üg'z'ğ k'eçe t'm'r k'p'g'ka t'g'i sül'dim'z. 'nda kisre k'ra türğ'ş bud'n y'g'ı bolm'ş, k'er'e's t'pa b'ardı. biz'n sü 'tı tur'k 'zuku yok 'r'i
- ID 40 yab'ak kiçi er (I,53) 'lp er biz'ne t'g'm'iş er'i. 'nda ödk'e ök'n'p kül tig'n'ig 'z 'r'n irtürü it'm'z. ul'g sün'ş sün'şm'ş 'lp ş'lıçı 'k 'tın bin'p t'g'm'iş, k'ra türğ'ş bud'n'g 'nda öl'rm'iş 'l'm'ş. y'na yor'p
- Kırgızlara karşı sefer ettik. Mızrak batımı karı sökerek Gökm'e ormanına doğru yürüyüp Kırgız kavmini uykuda bastık. Hakan ile Songa ormanında harp ettik. Kül tegin Bayırkun'un ak aygırına (ID 36) binip hücum etti. Bir eri okuyla vurdu. İki eri birbirinden sonra mızrakladı. Bu hücumda Bayırkun'un ak aygırına oyluğunu kırdı. Kırgız hakanını öldürdük. Ülkesini aldık. O sen de [Türgişlere karşı Altun ormanını] (ID 37) doğru Ertiş Irmağın geçerek yürüdük. Türgiş kavmini uykuda bastık. Türgiş hakanını ordusu Bolçu' da ateş ve su gibi geldi. Harp ettik. Kül tegiz başı boz olan ata binip hücum etti. Başı boz.... (ID 38) Oradan geri döndüğümüz vakit Türgiş hakanının buyruğu Az Tutuku esir tuttular. Hakanını orada öldürdük. Ülkesini aldık. Kara Türgiş [= Türgiş halkı] kavmi hep itaat altına girdi. Bu millet (ID 39) Tabarda (kondurduk) Sugdak kavmini tanzim edeyin diye İnci Irmağını geçerek Demir Kapıya kadar sefer ettik. Ondan sonra Kara Türgiş kavmi düşman olmuş, Kenerese karşı vardı. Bizim ordunun atı fena (25), erzakı yok idi. ID 40 Korkak [= fena] kişiler [idi.] (ID 40) Cesur erler bize hücum etmişler idi. Böyle bir zamanda meysus olarak Kül tegini az kişi ile

- : yqH : r'w'w' : e'ne'ne' : 'w'x'ym'i : s'1'w'w'w'w' : s'1'w'w'w'w' ID 35
: y'w'w'w'w' : e'ne'ne' : r'w'w'w'w' : s'1'w'w'w'w' : e'ne'ne' : e'ne'ne'
: s'w'w'w'w'w'w' : s'1'w'w'w'w' : e'ne'ne' : e'ne'ne' : s'w'w'w'w'w'w'
..... : y'w'w'w'w'w'w' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne'
: e'ne'ne' : r'w'w'w'w'w'w' : e'ne'ne'ne'ne' : r'w'w'w'w'w'w' : s'1'w'w'w'w'w'w' ID 36
: y'w'w'w'w'w'w' : e'ne'ne'ne'ne' : s'w'w'w'w'w'w'w' : r'w'w'w'w'w'w' : s'w'w'w'w'w'w'w'
: e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : r'w'w'w'w'w'w' : e'ne'ne'ne'ne'
..... : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne'
: y'w'w'w'w'w'w' : e'ne'ne'ne'ne' : s'w'w'w'w'w'w'w' : s'w'w'w'w'w'w'w' ID 37
: s'w'w'w'w'w'w'w' : s'w'w'w'w'w'w'w'w' : r'w'w'w'w'w'w' : e'ne'ne'ne'ne'
: e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : s'w'w'w'w'w'w'w'
: e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : s'w'w'w'w'w'w'w'
..... : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne'
: e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : s'w'w'w'w'w'w'w' ID 38
: s'w'w'w'w'w'w'w' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : s'w'w'w'w'w'w'w'w' : e'ne'ne'ne'ne'
: e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne'
..... : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne'
: e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : s'w'w'w'w'w'w'w' ID 39
: e'ne'ne'ne'ne' : s'w'w'w'w'w'w'w'w' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne'
: e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne'
..... : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne'
: e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : s'w'w'w'w'w'w'w' ID 40
: e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne'
: e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne' : e'ne'ne'ne'ne'

ayırıp gönderdik. Büyük [bir] harp etmiş. Alp Şalçı ak atına binip hücum etmiş, Kara Türgiş kavmini orada öldürmüştü [itaati altına] almış, geri dönerken.

ŞİMAL TARAFI

- I Ş 1 (I,54) birle koşu tutuk birle sünüşmiş, erin kop ölürmiş; bin bürümün . . . in kop keürti. küli tiğ'in yiti otuz yasına karlık budun erür bürur erkli yagı boldi. lımag idak
- I Ş 2 b'şda sünüşd'im'z. (I,55) [küli] tiğ'in ol sünüşde otuz yasıyur ertü alp şalçı [k'at]in binip opl'yu teğdi. eki erig udşru s'ncdi. karlıkug ölmertim'z, altim'z. az budun yagı kıldı. kara költe
- I Ş 3 sünüşd'im'z. kül tiğ'in bir k'rk yasıyur erti. alp şalçı akın (I,56) binip opl'yu teğdi. az el'erig tutdı, az budun anda yok boldi. eçim k'g'n ili k'm'ş'g bolt'kında, budun ilğikği bolt'kında izğri
- I Ş 4 budun birle sünüşd'im'z. kül tiğ'in alp şalçı akın binip (I,57) o[pl'yu teğdi]. ol at anda lüş[di, i]zğil [budun] ölti. l'kuz og'z budun k'ntü budun'm erti. t'eri yir bulg'kın üçün yagı boldi. bir yılka biş yolu sünüşd'im'z. nil'k togu b'lıkda sunüşd'im'z.
- I Ş 5 (I,58) kül tiğ'in azm'an ak'g binip opl'yu teğdi. altı erig s'ncdi. sü [te]ğisinde yit'nc erig kil'çl'di. k'nti kuşl'g'kda ediz birle sünüşd'im'z. kül tiğ'in az yag'zın binip opl'yu teğip bir erig s'ncdi.

ŞİMAL TARAFI

- I Ş 1 İle Koşu Tutuk ile harp etmiş; erlerini hep öldürmüş. Evini, malını... hep getirdi. Kül teğin yirmi yedi yaşında [iken] hür ve müstakil olan Karluk kavmi düşman oldu. Mukaddes
- I Ş 2 Tamag başında harp ettik. (IŞ 2) [Kül] teğın o muharebede otuz [yaşını] yaşıyor idi. Alp Şalçı [denilen ak at]ına binip hücum etti. İki kişiyi birbiri sıra mızrakladı. Karlukları öldürdük. [İtaat altına] aldık. Az kavm düşman kaldı. Kara Gölde harp ettik. Kül teğın [o zamanda] otuz bir [yaşını] yaşıyor idi. Alp Şalçı [denilen] atına (IŞ 3) binip hücum etti. Azların Eltebirini tuttu. Az kavmi orada yok oldu. Amcam hakanın ülkesi ası olduğunda kavim ora kin (?) beslediğinde İlgil kavmi ile harp ettik. Kül
- I Ş 4 teğın, Alp Şalçı ak atına binip (IŞ 4) hücum etti. O at orada düştü. İlgil [kavmi] öldü. Dokuz Oğuz kavmi kendi kavmim idi. Gök ve yer karıştığı için düşman oldu. Bir senede beş defa harp ettik.
- I Ş 5 En ilki Togu Balık [şehrinde] harp ettik. (IŞ 5) Kül teğın

ŞİMAL TARAFI

- I Ş 1
: 1 > 1 : :) F 4 J H F R : İ K T N Y N : 1 > 1 H F T
:) > > > : 1 > 1 H F T : İ F R F : İ F R H Y E : İ K T N Y N
: İ > > > : 1 > > > : İ M > > > : İ Y > > : 4 > > > T N T
: İ F X İ N M
- I Ş 2
: İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H
: İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H
: İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H
: İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H
- I Ş 3
:) > > > : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H
:) > > > : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H
: İ Y T F R :) > > > : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H
İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H
- I Ş 4
: İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H
: İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H
: İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H
: İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H
- I Ş 5
: İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H
: İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H
: İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H
: İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H : İ F R H

Azkan akına binip hücum etti. Altı eri mızrakladı. Ordu [birbirine] açıldığı vakit yedinci eri kılıçladı. İkinci [olarak] Kuşlagakta Ediz-
arız harp ettik. Kül teğın Az yagız [atına] binip hücum ederek

1 Ş 6 (I.59) t^okuz e^riğ e^ği^re t^okıdı, e^diz bud^un aⁿda ölti. üç^ünç bu . . da og^uz birle sün^üşdⁱmⁱz. kül tiğⁱn a^zm^an a^kiğ binⁱp t^eğdi, s^ançdı; süsin

1 Ş 7 s^ançdⁱmⁱz, ilin a^ltⁱmⁱz. tört^ünç çuş b^aşında sün^üşdⁱmⁱz. türk (I,60) bud^un a^dk k^am^aştdı, y^abl^ak bo^l[d^aç]ı e^rti. oza [k^e]lmⁱş süsin kül tiğⁱn a^glⁱp tonra bir ug^uş a^lp^agu on e^riğ tona tiğⁱn yuğında e^ği^rp öl^ürtⁱmⁱz. bişⁱnç e^zğ^entli k^ad^azda og^uz birle sün^üşdⁱmⁱz. kül tiğⁱn

1 Ş 8 (I,61) a^z y^ağⁱzın binⁱp t^eğdi. e^ki e^riğ s^ançdı. b...a b...dı [] ol sü aⁿda ö [lti] a^mga kurg^an kışlⁱp y^azına og^uzğ^aru sü t^aş^akdⁱmⁱz. kül t^eğⁱn b^eğ b^aş^ayu kıtⁱmⁱz. og^uz y^ağⁱ ordug b^asdi. kül tiğⁱn

1 Ş 9 (I,62) öğs^üz a^kın binⁱp t^okuz e^ren s^ançdı. ordug birm^edi. öğ^üm k^atun ul^ayu öğ^el^erⁱm e^ke^ri^m k^elⁱnünⁱm konç^eyⁱrⁱm bunça y^eme

1 Ş 10 tirⁱği kün bold^açⁱ e^rti. öl^üğⁱ yurtda yolta y^atu k^ald^açⁱ e^rtⁱğⁱz (I,63) kül tiğⁱn y^ok e^rs^er, kop ölt^eçⁱ e^rtⁱğⁱz. inⁱm kül tiğⁱn k^erğ^ek boldı. öz^üm s^ak^andⁱm. körür köz^üm körm^ezt^eğ, bil^r bilⁱğⁱm bilm^ezt^eğ boldı. öz^üm

[1] Radloif burayı şöyle okuyor: b^alık^a b^arm^adi.

1 Ş 6 bir eri mızrakladı. (IŞ 6) Dokuz kişiyi eğire dokudu. Ediz kavmi orada öldü. Üçüncü bu [.....]da Oğuzlarla harp ettik. Kültegin Azman akına binip hücum etti, mızrakladı. Askerlerini mızrakladık.

1 Ş 7 Ülkesini aldık. Dördüncü Çuş başında harp ettik. Türk (IŞ 7) kavminin ayağı burkuldu [= metaneti kalmadı]; korkak oluverdiler. O gelmiş olan ordusunu Kül tegin püskürtüp Tonglardan bir kabile [ve] Alpagulardan on eri Tonga tegin cenaze merasiminde sarup öldürdük. Beşinci Ezgenti Kadazda Oğuzlarla harp ettik.

1 Ş 8 Kül tegin az yağızına binip hücum etti. İki eri mızrakladı. [.....] O ordu orada öldü. Amga kalesinde kışlayıp ilk baharda Oğuzlara doğru ordu çıkardık. Kül tegini baş kumandan tayin edip (?)

1 Ş 9 gönderdik. Düşman Oğuzlar karargâhi bastılar. Kül tegin (IŞ 9) Öksüz [denilen] akına binip dokuz eri mızrakladı. Karargâhi vermedi. Annem hatun, büyük annelerim [yahut kaynanalarım?], ablalarım, gelinim, prenseslerim içinde sağ kalanlar cariye ola-

1 Ş 10 caklar idi. Ölüler de yurtta, yolda yatakalacak idiniz. (IŞ 10) Kül tegin yok olsa idi; hep ölecek idiniz. (?) Küçük kardeşim vefat etti. Ben yaslandım. Görür gözüm görmez gibi; bilir bilğim bilmez gibi oldu. Ben yaslandım. Zamanı Tanrı takdir eder; kişi

: 3AN: FHYNŞÖ:) 33 > 3: H X : F3F4 6: JTYEEYH4 4 6
: HCFHYNŞ: HŞXFYMI: JYTFXHY: J33): ... J33
: HŞ33Y: HFIMI: F33Y: FXEH: JHFŞ: YH)ŞH
: HŞXFYMI: JÖFŞ3: FYA: 3HTNH: HŞ6J: HFYF
: FTYNH

Y[3]: JH>: FHY: F...]>JHJ3D: F33 6 FYHH33:) 33 > 3
)>: YFJ: FYTYTFX: JHY4 6: J6Y: HCFHYNŞ: HFIMI: JŞ
EH: 3TFX: HŞHYNYMFTFE: JÖFŞ3D: HCFHYNŞ: JET
3: HCFHYNŞ: HŞXHYMI: JYTYFX: HŞY: JXHY3H: FHH

: J4FJ3: F333YETTF3: FXEH: JHFŞ: HFHYDHF
HD: JHYFH:)YHYHJYŞ: HŞHYTYNŞÖ: M]J>F33HJ3
6FH: >DJFY6EŞ: HCFHYNŞ: HŞ33FY6NI: >HYHYTY: JYF
: HCFHYNŞ: F33Y3: Y33HY: JYDHYTY: HŞ

: FXŞTYFX: Y33HY: F333Y: HFHY4 >: JHFŞ: HFHYH6N
: ŞHYJ33> J: ŞHFNYFY: ŞTYFY: ŞTYEYNI: >DJ>)> 6HŞ6N
: J33 6HYD: F6YNI: FHYTFAM>JYNY: F6TYFH: JŞ9J33>3
: HCFHY: FLMHY 6D: J6J>D

: ŞHF: HCFHY: FLYHYN: J4: TYTYD: HCFHYNY
: ŞHNY: TYTYNY: ŞÖHY: ŞHM: FM>J: 3ETFY: HCFHYNY
: FM>J: EHŞHYFX: ŞEYFX: TYTFX: EHŞHYTY
: FTYEYNI: J4: J33YTF3: HYD: FTYHYXN: ŞÖHYŞHM
: İŞNYNH

- IŞ 11 s^ak'nd'm. öd t^enri y^as^ar, kişi oğlu kop ölüğli törüm'ış (I,64) a'nça s^ak'nd'm. közde y^aş k^el's^er e'tide k^ön'lte sig't k^el's^er, y^and^aru s^ak'nd'm, k^at'gdi s^ak'nd'm. e'ki ş^ad ul^ayu in'y'gün'im og'l^an'm b^eğl^er'im bud^an'm közi k^aşı y^abi^ak bold^açu tip s^ak'nd'm. yugçu sig'tçı
- IŞ 12 kit^ay t^at^abi bud^an b^aşl^ayu (I,65) ud^ar s^enün. k^elti. t^abg^aç k^ag^anda is'i'yi lik^en k^elti. bir tüm^en a'gı 'ltun' küm^aş k^erğ^eks'iz k^elürti. tüpüt k^ag^anda böl^en k^elti. kur'ya kün b^al's'kd^akı suğd b^erç^ek^er buk^ar^ak ul^as bud^anda n^en s^enün og'ul t^ark^an k^elti
- IŞ 13 (I,66) on ok og'l'm türğⁱş k^ag^anda m^ak^ar^aç t^amg^açı, og'uz bilge t^amg^açı k^elti. kırkⁱz k^ag^anda t^arduş in^ançu çur k^elti. b^ark itğ^üçi b^ed'iz y^ar^at'gma bil'ig t^aş itğ^üçi t^abg^aç k^ag^an ç^ak^anu ç^an s^enün k^elti.

ŞİMAL - DOĞU TARAFI

- IŞ D (I,67) kül tiğ'n koj yılda yiti y^eğ'irm'ke uçdı. tok^az'neç ay yiti ot^azka yug e'rlürt'm'iz. b^arkın b^ed'zin bit'ig t^aş[in] biçin yılda yit'neç ay yiti ot^azka kop alk^ad'[m]z. kül tiğ'n ö[l'ip] kırk ^art^ak [ı y]iti. y^aşık bulut ['] t^aş bunça b^ed'izçiğ toyg^an e'lt^eb^er k^elü <r>ti.
- ['] Thomsen y^aşl'g boltu okumak istiyor.

- IŞ 11 oğlu hep ölmek için türemiş. (IŞ 11) Böyle yaslandım. Gözden yaş gelerek, etten (?), gönülden feryat gelerek yanıp yakıldım. Çok fazla yaslandım. İki Şad [ile beraber] küçük kardeşlerim ve kardeş oğullarım(?), oğullarım, beylerim ve kavmimin gözü, kaşı [ağlamaktan] fena olacak diye sakındım. Matemci ve ağlayıcı olarak Kitan, Tatabı kavminin reisi (IŞ 12) Udar Sengün geldi. Çin Hakanından Liken (26) ve İşiyi (?) geldi. Bir tümen hediyeye ile-ölçüsüz altın, gümüş getirdi. Tibet Hakanından Bölən geldi. Geride [gaıpte] gün batısında Sugd, Berçeker [= Acemler], Buhara ulus ve kavimlerinden Neng Sengün ile Ogul Tarkan geldiler. (IŞ 13) On ok [kavminden] oğlum Türğiş hakanından nişancı Makaraç [ile] nişancı Oguz Bilge geldiler. Kırgız Hakanından Tarduş Inançu Çur geldi. Bark inşası için, nakış yaratmağa, abide taşıma inşaya Çin hakanından Çıkan (?) ile Çang - Sengün geldi.

: 6 Y F I : 5 K Y A N Q : 5 3 F H : 7 I Y 4 F D : 5 X A H 3 : 6 0 H Y : 5 3 IŞ 11
: > D J > : 3 F F 3 : 6 0 H Y : 1 X Y 6 H : 6 0 H Y : > H 0 D : 7 I Y 4
: H J 0 D : 1 F H H H H 3 : 6 0 3 3 3 : 6 0 Y 6 2 : 6 0 J 3 3 : 6 H H 6 9 H H
: 1 5 6 6 : 3 6 F 4 : 1 A 6 Y F I : 1 A Y 3 D : 6 0 H Y : 1 F H 1 A M 3 3
: > D J 4 3 : 3 3 3 3

: 1 K Y 4 : 4 3 F Y : 1 9 I F : 5 0 Y H A Y 3 6 : 1 K Y 4 : H H 4 I 4 3 3 IŞ 12
: H N M H K : 1 K A N Y 4 : H I 3 6 Y 4 : 4 6 M 3 3 : 6 J : 1 F H H 6 H K Y F 2
: 3 3 3 3 : 1 H 3 3 H Y 6 3 : H M 3 : 1 D H 4 H : 1 K Y 4 : H Y M 2 : 5 0 Y H
: > H 4 6 J 3 3 : H H 4 I 4 H : 5 0 3 3 3 : 1 J 3 H 4 H 3 3 : 7 3 A T 2
: 1 K Y 4

: H 3 3 : 1 A Y 6 6 : A H 6 : 5 0 Y H : 1 6 Y H K : 6 J 3 3 : 1 3 IŞ 13
: 4 3 3 H 6 : 5 0 Y H : H H 4 F 4 : 1 K Y 4 : 1 A Y 6 6 : 5 6 Y F 2
: 5 6 Y 6 H 6 : H 2 2 : 1 A M 6 H F : H 4 3 : 1 K Y 4 : H 4 3 3 3 F
: H H 4 I 4 A : 1 3 H A : 3 3 Y H : A Y 6 6 : 1 A M 6 H F : 4 6 6 H F 2
: 1 K Y 4

ŞİMAL - DOĞU TARAFI

: D 3 H H > 6 : 1 3 3 3 > : 1 3 6 Y 6 9 : 1 K H 9 : 5 H J 1 9 : 3 3 4 : H 6 F K Y M 3 IŞ D
H F 2 : H F H 2 2 : H F H 4 3 : H 6 H T M K Y Y 3 D : 5 H H 6 > F H F 9
1 3 4 : 5 H H 6 > F H F 9 : D 3 H F 9 : 5 H J 1 9 : H F A F 2 4 6 6
M 3 3 : 3 F 4 D F H F [9] : 4 6 H : H 4 F 4 H 6 F K Y M 3 : H X H J
M Y 4 : 7 2 H Y 3 3 D > 6 F 1 A H 2 2 : 5 3 3 4 6 : 1
: 1 K (Y)

ŞİMAL - DOĞU TARAFI

Kül tegin koyun yılının on yedisinde öldü. [731] dokuzuncu ayın IŞ D
yirmi yedisinde cenaze merasimi yaptık. Barkını, nakışlarını, abide
taşını maymun yılında yedinci ayın yirmi yedisinde [= 21 ağus-
taşını 732] hep [birden] takdis ettik. Kül tegin kırk yedi yaşında
öldü. [.....] Bunca nakkaşları Toygun ve Eltebirler getirdiler.

CENUP - DOĞU TARAFI

I C D (I,68) bunça bit'ig bit'igme kül tiğ'in *tısı yol'ug tiğ'in bitid'im.
yiğ'irmi kün ol'r'p bu t'aşka bu tamka kop yol'ug tiğ'in bitid'im.
ig'r ogl'n'n'zda t'ygun'n'zda yiğ'de iğ'dür *rtiğ'iz, uça b'rd'g'z,
t'nr[i]... tir'iğ *dkiče [1]

CENUP - BATI TARAFI

I C B (I,69) — kül tiğ'in'in *ltunın kümüşin *gışım b'ar'mın tür . . . k . . . m
y'gma toyg'ut bu . . . b'eğ'im tiğ'in yüğ'erü t'n [ri]
. t'aş bitid'im yoll'ug tiğ'in.

BATI TARAFI

ÇİNCE YAZITIN SAĞ TARAFINDA

I B 1 kur. d'an. ug ö'iti in'im kül tiğ'in iş'iğ
küç'iğ birt'uk üç'ün türk bilge k'ağ'an *n'k. ka in'im kül tiğ'in'ig
köz'dü ol'rt — —
I B 2 m'a'nçu *pa y'a.g'an t'rka'n at'ig . . . rt(?)m — —

[1] Thomsen tir'iğ *tküçi okumak istiyar.

CENUP-DOĞU TARAFI

I C D Bunca yazıları yazan [ben] Kül teginin hemşirezadesi (?) Yolug
Tegin yazdım. Yirmi gün oturup bu taşu bu damgayı koyup
[ben] Yo ug tegin yazdım. Sadık oğullarımız ve taygunlarımızdan
daha iyi idare ettiniz. [Şimdi] ölüverdiniz..... Tanrı diriltici

CENUP-BATI TARAFI

I C B Kül tegin altınını, gümüşünü, hazine ve mallarını..... yagma toygun-
lar.. Beyim Tegin yukarı göğe [.....] taş yazdım. Yolug tegin.

CENUP-DOĞU TARAFI

:H'ETK'Y'J>D: MIF & : H'ETK'Y'N'Q: S'X'ET'X' & : E'ET'X' & : S'X' & S I C D
: S'N'X' & : > & : S'N'Y' & > & : Y'Y' & : H'N'Q: F'X'Y'ET'Q: X'X'ET'X'
: S'X' & Y' & : Y'Y' & : X'X'ET'X' & : H'ETK'Y'J>D : Y' &
: H'Y'X'Y' & S'Y' & : H'ET'Y' & : Y'N'X'ET' & : S'X'ET' & : S'X' & Y' & Y'D &
: S'Y' & X'ET'Y'K: F'Y'Y'K

CENUP - BATI TARAFI

:R'Y'N'K' & S'Y' & : Y'Y'Y' & : H'Y'X'N'Q: & Y' & & : Y' & H'ET'Y'N'Q I C B
: H'ET'Y' & X' & > & & Y' & & : S'X'Y' & : & Y' & H' : X'Y'Y' &
(H'ET'Y' & Y'Y' & > & : X'X'ET'X' & : Y' & F'Y'Y'K: N'Y'Y'N'Q

BATI TARAFI

. F'Y'N' & : H'ET'Y'N'R'X' & H'F' Y' & X'Y' & & I B 1
: & Y' & S'Y'Y' & : R'Y'N'K: H'Y'N'K' & Y'Y' & : E'Y'N'ET'Y'
& Y' & & : N'X' & H'N'R: E' & H'ET'Y'N'R'X' & H'F': S'N'F' & D
. : Y' & S' & : & Y' & & & Y' & Y' & : S'Y' & : X' & H'F' I B 2

BATI TARAFI

Küçük kardeşim Kül tegin [.....] işini, gücünü [bana] verdiği için I B 1
[ben de] Türk bilge hakan..... Küçük kardeşim Kül tegini gözet- I B 2
mek [üzere] oturdum. (I B 2) Adı İnançu Apa Yarkan Tarkandır.

- II § 12 *kinliğ' i siğ [tis]in özlük *tın *dg'ırın k'ra k [ışın] (II,12) kök t'y'nin türk'ime bud'n'ma k'zg'anu birtim, iti birt'm . . . nbuns'z kıld'm. üze t'nri *rkl'g üm n og
- II § 13 . . . n [b'ëgl'ir'ig' bud'ın (II,13) . . . iğ'd'in *mğ'etm'n tolğ'atm'n . . . m türk b'ëgl'er, türk bud'n'm . . . *t . . . rt'm . . . ka t. g . . . ür k'zg'ın'p y'n . . . i bu a bu k'zg'ın'nda bu b'ëgl'erig' [de bu y'r'inde su] b'ınd[a]
- II § 14 [d'r'ıl'm's'r]t[ürk bud'n](II,14)[öz'n]e'dgü kört'cis'n, *b'ine kirt'cis'n, buns'z bol'd'acı[s'ın] kisre [t'bg'aç k'zg'ınd]a b'd'zçi kop k [ür't'm, m'n'n s']b'm'n sım'dı. iç'r'ki b'd'zçig' itı. *n'r *d'nc'g b'a k y'r't'd'm, için t'şin *d'nc'g b'd'iz [urt'm t'ş tokid'm.
- II § 15 könl'teki s'b'm'n u] . . . on 'k oglına t'na t'gi buni körü bil'n; b'nğü t'ş — — —

DOĞU TARAFI

II D 1 (II,9) T'nrit'ë t'nri y'r'tm'ş türk bilge k'zg'an s'b'm: *k'n'm türk bilge [k'zg'an] t'ı 'r tok'uz og'uz *ki *d'zk'r külüğ' b'ëgl'eri bud'nı [tü]rk [t'n]ri

batısına, yukarı gece ortasına kadar götürdüm.] Altının [sarısını], gü-müşün beyazını, ipeğin halisini(27), darının ekimli olanını(28) atın, ay-
 II § 12 gırın, kara kakımların (II § 12) gök sincapların [iyisini] Türklerime, kavmime kazandırdım. Tedarik ettim. [Kavmimi] kaygusuz kıl-
 II § 13 dım..... yukarıki tanrı.... beğleri, millet (II § 13)..... Türk beyler, Türk milletim..... Kazanıp.....
 II § 14 Bu hakanın, bu beyleri..... (II § 14) İyî [= hayır] göreceksin!. Evine [= vatanına] döneceksin, kaygusuz olacaksın..... Sonra [Çin Hakanından] hep heykeltraşlar [getirttim. Benim] sözümü kırmadı. İç [= saray] heykeltraşlarını gönderdi. Onlara ayrıca bark yaptırıttım. İçine, dışına ayrıca tezyinat [yaptırıttım. Taş yap-
 II § 15 ırtıttım. Gönüldeki sözümü.....] (II § 15) Onok oğullarına, ecebileere kadar bunu görüp bilin!. Abide.....

DOĞU TARAFI

II D 1 Göğe benzer göğün yarattığı Türk Bilge Hakan [işte benim] sô-züm: Babam Türk Bilge [Hakan.....] Dokuz oğuzlar..... Meş-

II § 12 : *k'rt'ş : *y'ı't'ı : *k'ş'ş'ş'ş' : *k'ş't'ı't'ı : *t'ı'ı't'ı : *n'm
 : *y'ı't'ı : *k'rt'ş *m'ı'ı'ı'ı : *y'ı't'ı *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı
 *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı *k'rt'ş *k'rt'ş
 *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş *k'rt'ş

II § 13 : *k'rt'ş : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı
 : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı
 : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı

II § 14 : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı
 : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı
 : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı

II § 15 : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı
 : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı
 : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı

DOĞU TARAFI

II D 1 : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı
 : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı
 : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı : *k'rt'ş'ı'ı'ı'ı

